اخبار کوتاه

ایران در بارورسازی ابرها ۷۰ سال سابقه فعالیت تحقیقاتی دارد

مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: سابقه تحقیقات ایران در دستگاه‌های دولتی و پژوهشی نظیر وزارت نیرو در زمینه باروسازی ابرها، حدود ۷۰ سال است.

صادق ضیائیان درباره گفته‌های رئیس سازمان هواشناسی مبنی بر بارورسازی ابرها، اظهار داشت: بارورسازی ابرها در دنیا یک سبقه نزدیک به ۱۰۰ ساله دارد و کار به صورت تحقیقاتی مورد تایید سازمان جهانی هواشناسی نیز قرار گرفته است.

مدیرکل پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا سازمان هواشناسی با اشاره به تجربیات جهانی بارورسازی ابرها گفت: بارورسازی در بازه زمانی و مکانی محدود اثر گذار است، برای مثال در یک رویدادی نظیر المپیک یا یک موقعیت مکانی نظیر پشت سدها، سابقه علمی دارد.وی افزود: نهادهای بین‌المللی معتبر اثر گذاری بارورسازی ابر در بلندمدت و موقعیت مکانی به وسعت پهنه کشورها را تایید نمی کنند و اظهارات در این رابطه بیش از آنکه علمی باشد، گمانه‌زنی عامیانه است.ضیایان با اشاره به سابقه بارورسازی ابر در ایران گفت: تحقیقات در زمینه بارورسازی مسئله جدیدی نیست و سابقه آن به سال ۱۳۳۰ باز می‌گردد و محققان ایرانی در دستگاه‌های دولتی و پژوهشی نظیر وزارت نیرو نیز در این بازه زمانی روی این مسئله متمرکز بوده‌اند.

مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران خبر داد

اشتغال ۹۸۳ نفر از فرزندان ایثارگر بالای ۳۰ درصد در وزارت نفت

مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران گفت: طی دو سال و ۶ ماه حدود ۹۸۳ نفر از فرزندان جانبازان بالای ۳۰ درصد شاغل، از کار افتاده و بازنشسته را دعوت به کار کرده‌ایم.

سید شریف حسینی در دومین یادواره شهید سردار حاج قاسم سلیمانی اظهار کرد: امنیت، استقلال، آرامش و عزت امروز کشور را مدیون رزمندگانی هستیم که در جبهه‌های حق علیه باطل جنگیدند.وی افزود: مکتب شهید سلیمانی یعنی در هر درجه و مسئولیتی هستیم باید سرباز ولایت باشیم.مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران اظهار کرد: در دولت سیزدهم از رئیس جمهوری تا پایین همه خود را سرباز ولایت می دانند.حسینی با بیان اینکه وزیر نفت با نگاه مثبت دستور به رسیدگی به خانواده‌های ایثارگران را داده‌اند، گفت: در این مدت حدود ۹۸۳ نفر از فرزندان جانبازان بالای ۳۰ درصد شاغل، از کار افتاده و بازنشسته را دعوت به کار کرده‌ایم.برپایه این گزارش، دومین یادواره شهید سردار حاج قاسم سلیمانی در صنعت نفت به میزبانی شرکت ملی گاز ایران در پژوهشگاه صنعت نفت برگزار شد.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خوزستان:

۱۰ پروژه آبرسانی در اندیکا و روستاهای اطراف آن در حال اجرا است

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خوزستان از اجرای ۱۰ پروژه آبرسانی با پیشرفت ۵۰ درصد در اندیکا و روستاهای اطراف خبر داد.

محمدرضا کرمی نژاد دیروز ۱۸ دی ماه در بازدید از پروژه‌های آبرسانی شهرستان اندیکا و روستاهای اطراف آن اظهار کرد: از آغاز دولت سیزدهم تاکنون ۱۳ پروژه آب شرب برای شهرستان اندیکا و روستاهای اطراف اجرایی شده است که ۳ پروژه تکمیل و وارد مدار بهره‌برداری شده و ۱۰ پروژه آن با پیشرفت ۵۰ درصد در حال کار است و با تکمیل این پروژه‌ها مشکل آب شرب شهرستان اندیکا و روستاهای اطراف بعد از سال‌ها برطرف می‌شود.

وی افزود: ۱۲۰۰ متر خط لوله برای تامین آب شرب منطقه آبژدان اجرایی می‌شود و دیروز جلسه‌ای با شهردار این منطقه برگزار و روند اجرایی این پروژه از فردا آغاز می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خوزستان به دیگر پروژه آبرسانی در شهرستان اندیکا اشاره کرد و گفت: لوله خط ۴۰۰ میلیمتر از چال شیخ احمد تا مخازن تخت مشکان توسط قرارگاه امام حسن مجتبی (ع) تامین شد و اجرای این پروژه در دستور کار قرار گرفت.وی عنوان کرد: عملیات اجرایی خط ۳۵۰ میلیمتری از چگارمان تا قاسم آباد از پایان هفته با برطرف شدن معارضین آغاز می‌شود که تاکنون ۳ هزار و ۲۰۰ متر اجرا شده است و ۵۰۰ متر لوله موردنیاز آن تامین و در محل اجرای پروژه دپو شده است.کرمی نژاد خاطرنشان کرد: همچنین یک کیلومتر از خط لوله ۵۰۰ میلی‌متر در مسیر جزیره کوشک دریاچه سد شهید عباسپور تا چال شیخ اجرا و ۳ کیلومتر لوله آن تامین شده است که با اجرای این پروژه آب روستاهای حوزه مرکزی اندیکا و شهر قلعه خواجه تامین می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خوزستان با تاکید به پیمانکاران آبرسانی در این شهرستان افزود: به هیچ عنوان پیمانکاران در بخش آبرسانی به روستاها نباید کار اجرایی را تعطیل کنند و با تکمیل طرح جامع شهرستان، آب این مناطق باید به صورت ۲۴ ساعت تامین شود.

توسعه بیش از ۴۹ کیلومتر شبکه برق در جنوب شرق اهواز

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق اهواز گفت: به منظور ارائه خدمات مطلوب به شهروندان و در راستای برق‌رسانی به مناطق مختلف شهری بیش از ۴۹ کیلومتر شبکه برق در بخش‌هایی از مناطق جنوب شرق شهرستان اهواز توسعه و احداث شد.

عبدالحمید عباس شیاری اظهار کرد: به منظور ارائه خدمات مطلوب به شهروندان و در راستای برق‌رسانی به مناطق مختلف شهری ۴۹ کیلومتر و ۹۷۱ متر شبکه برق در بخش‌هایی از مناطق جنوب شرق اهواز با اعتباری بیش از ۵۶۵ میلیارد و ۴۹۰ میلیون ریال توسعه و احداث شد.

وی افزود: با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده از ابتدای سال تاکنون اقدامات خوبی در زمینه توسعه و احداث شبکه در کلانشهر اهواز صورت گرفته که در این راستا یکی از مناطقی که در دستور کار این شرکت بوده، منطقه جنوب شرق شهرستان اهواز در محدوده امور برق منطقه ۳ این شرکت است.شیاری در خصوص این پروژه بیان کرد: با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در حوزه معاونت مهندسی و دفتر مهندسی امور برق منطقه سه این شرکت، تاکنون ۱۸۶۱۰ متر سیم آلومینیومی، ۲۹۸۲۱ متر کابل خودنگهدار شبکه و ۱۵۴۰ متر کابل خودنگهدار روشنایی و همچنین تعداد ۳۱۳ اصله پایه فشار ضعیف و ۱۳۶ اصله پایه فشار متوسط احداث شده است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق اهواز گفت: یکی از مهمترین اقدامات برق اهواز به شهروندان ایجاد ظرفیت جدید در مناطق مختلف است که در راستای توسعه و احداث شبکه تاکنون تعداد ۴۹ دستگاه ترانسفورماتور و همچنین تعداد ۸۲۸ مقره سیلیکونی در این منطقه نصب شده است.وی عنوان کرد: جلب رضایت شهروندان یکی از مهمترین اهداف مجموعه صنعت برق است که ما در این زمینه تکلیف داریم در کوتاه‌ترین زمان ممکن براساس درخواست‌های متقاضیان نسبت برق‌رسانی به آن‌ها اقدام کنیم. شیاری افزود: اعتبار اختصاص یافته به این پروژه بیش از ۵۶۵ میلیارد و ۴۹۰ میلیون ریال بوده که از محل منابع داخلی تامین شده است.

شتاب‌بخشی به روند افزایش تولید نفت خام در شرکت ملی نفت ایران

مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران از برنامه افزایش تولید حداکثری نفت خام این شرکت خبر داد و آن را اولویتی راهبردی و خدشه‌ناپذیر خواند.

به گزارش شرکت ملی نفت ایران، هرمز قلاوند مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز و عضو اصلی هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران گفت: برنامه افزایش تولید نفت خام با دستور اکید وزیر نفت و همچنین مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، از ابتدای تابستان ۱۴۰۲ با عنوان افزایش ضربتی تولید نفت خام در برنامه کاری مدیریت نظارت بر تولید نفت و گاز و شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران قرار گرفت.

وی افزود: به منظور تحقق این مهم، بازدیدهای میدانی و جلسات فنی و کارشناسی هر هفته با حضور مدیران میانی و کارشناسان مدیریت نظارت بر تولید و شرکت‌های تابعه نفت در مناطق مختلف عملیاتی در حوزه خشکی و دریا به صورت حضوری وویدئوکنفرانسی برگزار می‌شود.

قلاوند افزود: در این راستا چالش‌های موجود موشکافانه مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در نهایت مشکلات و موانع موجود در فرآیند افزایش تولید نفت خام، پس از جمع‌بندی و اولویت‌بندی، در جلسات مدیریتی در حضور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، ارائه شده و دستورات لازم جهت رفع چالش‌ها از سوی مدیرعامل به شرکت‌ها و مدیریت‌های ستادی ابلاغ می‌شود.عضو هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران افزود: خوشبختانه در مدت زمان مورد اشاره، با انجام فعالیت‌های جهادی، بسیج کلیه عوامل صف و ستاد و همچنین استفاده از ظرفیت‌های موجود، مجموعه اقدامات بسیار متنوعی در راستای افزایش تولید نفت خام صورت پذیرفته که این امر باعث جهش قابل توجه تولید نفت خام و افزایش قابل ملاحظه صادرات نفت خام شده است.

قلاوند تصریح کرد: آماده‌سازی و بازگشایی چاه‌های بسته شده به دلیل کاهش تکلیفی در گذشته، تعمیر و ترمیم چاه‌های دارای اشکال و بازگشت به تولید آنها، انجام تعمیرات اساسی تجهیزات و تأسیسات سطح الارضی همانند کارخانه‌های بهره‌برداری، نمک زدایی، تقویت فشار، کارخانه‌های گاز و گاز مایع و تعمیر و ترمیم برخی خطوط لوله خارج از سرویس به دلیل وجود تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی، تعمیر و تعویض برخی نقاط کریدور صادراتی و همچنین تعمیر و آماده‌سازی تلمبه‌خانه‌های انتقال نفت خام، برخی از اقدام‌های انجام شده در مسیر افزایش تولید است.وی افزود: تعمیر برخی تجهیزات دوار همچون توربو کمپرسورهای ایستگاه‌های تقویت فشار جهت جلوگیری از گازسوزی، تعمیر کارخانه‌های نمک زدایی به ویژه مبدل‌های حرارتی صفحه‌ای به منظور ارتقا و کنترل کیفیت نفت خام تولیدی و آماده‌سازی تجهیزات و تأسیسات خارج از سرویس و راه‌اندازی آنها از دیگر اقدام‌های انجام شده است.

قلاوند تصریح کرد: با عنایت به برنامه‌ریزی کلان صورت گرفته در خصوص رشد اقتصادی کشور در محدوده ۸ درصد به صورت سالیانه، مهم‌ترین مؤلفه نائل شدن به این مهم، تحقق افزایش تولید نفت خام به میزان قبل از تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی است که به حول و قوه الهی و فعالیت جهادی و مجدانه تمامی کارکنان شرکت ملی نفت ایران از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون، تولید نفت خام در حدود ۶۰ درصد افزایش یافته که در نوع خود رکوردی مثال‌زدنی محسوب می‌شود و مهم‌تر اینکه این روند تا پایان سال جاری و علی‌الخصوص سال آینده نیز ادامه خواهد یافت.

مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران ادامه داد: متأسفانه در دولت گذشته به دلیل حرکت در سایه کاهش تکلیفی و تحریم‌ها، کمتر به توسعه توجه شده است و به تبع آن اقدام‌های مؤثری در توسعه و تولید محقق نشده است.

اولین شهرک خورشیدی کشور در بوئین زهرا راه اندازی می‌شود

مدیرکل دفتر توسعه سامانه‌های مقیاس کوچک سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره وری برق ایران گفت: اولین شهرک خورشیدی کشور در بوئین زهرا راه اندازی می‌شود.

جعفر محمد نژاد سیگارودی درباره روش‌های موجود برای توسعه نیروگاه‌ها گفت: روش‌های متفاوت و متعددی برای مقیاس نیروگاه‌های تجدیدپذیر اعلام کردیم، مثلاً در بحث نیروگاه خورشیدی اخیراً مناقصه ظرفیت‌های بزرگی انجام دادیم که بایستی سرمایه گذاران با توانمندی مالی و فنی ویژه باید ورود پیدا می‌کردند تا پس از پایان برگزاری مناقصه بتوانند نیروگاه را برای رفع نیاز برق کشور تأسیس کنند.

وی ادامه داد: از آنجایی که توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر تنها با یک مدل امکان پذیر نیست روش‌های مختلفی برای مردم، سرمایه گذاران اعم از حقیقی یا حقوقی تدوین و اعلام کردیم. به عنوان نمونه اگر امروز خانواده‌ای در یکی از روستاهای دور افتاده قصد احداث مزرعه خورشیدی داشته باشد از طریق اعلام به همکاران و مراجعه به سامانه طراحی شده در کوتاه‌ترین زمان ممکن اقدام به راه اندازی مزرعه خود داشته باشد.

مدیرکل دفتر توسعه سامانه‌های مقیاس کوچک ساتبا بیان کرد: در مدل دیگر اگر یک فرد حقیقی یا حقوقی بخواهد مزرعه‌ای با ظرفیت ۵۰۰ کیلو وات احداث کند در صورتی که زمین داشته باشد از طریق ماده ۱۶ به مدت ۲۰ سال برق به صورت تضمینی خریداری می کنیم، در غیر این صورت می توانیم ایشان را به منابع طبیعی برای در اختیار دادن زمین معرفی کنیم.

وی افزود: روش دیگر این است که متقاضیان حقیقی و حقوقی می‌توانند به ساتبا مراجعه کنند و درخواست احداث نیروگاه ارائه دهند و با توجه به راه اندازی انرژی سبز در بورس انرژی برق تولیدی را عرضه کنند.

محمد نژاد سیگارودی عنوان کرد: بر اساس مطالعات صورت گرفته برای اولین بار برای راه اندازی شهرک‌های خورشیدی از سوی سازمان ساتبا فراخوان داده شده و قرار است با هماهنگی‌های صورت گرفته در منطقه بوئین زهرا در قزوین اشخاص حقیقی یا حقوقی نیروگاه ۳ مگاواتی احداث کنند.

وی یادآور شد: در شهرک‌های خورشیدی زیر ساخت‌ها برای احداث نیروگاه فراهم است و نیاز به دریافت مجوزهای مربوطه نیست لذا به محض اینکه زمین را انتخاب و خریداری کنند می‌توانند بلافاصله وارد فاز اجرایی شوند. برق تولیدی آنها را خریداری می کنیم. این اتفاق به مرور در تمامی استان رخ خواهد داد.

هیچ برنامه‌ای برای جیره بندی آب تهران نداریم

سخنگوی صنعت آب گفت: برنامه‌ای برای جیره بندی آب در شهر تهران در نظر گرفته نشده است و برنامه‌های مدیریت مصرف و تقاضا در دستور کار قرار دارد.

عیسی بزرگ زاده سخنگوی صنعت آب گفت: متوسط آمار بارندگی گرچه مشهورترین پارامتر آماری است، اما معیار قضاوت ما نخواهد بود. به عنوان مثال اگر بارندگی در مشهد داشته باشیم این بارندگی به درد استانی مثل اصفهان نخواهد خورد باید آب و بارش را، چون ویژگی‌های اقلیمی دارد باید در مقیاس‌های کوچکتر منطقه‌ای ببینیم.او افزود: در کل کشور حدود ۴۸ میلی‌متر از ابتدای سال آبی جاری تاکنون بارش داشتیم که این عدد در مقایسه با آمار بلندمدت باید حدود ۸۰ میلیمتر باشد.این به معنای ۴۰ درصد عقب افتادگی است و یعنی ما در متوسط بارش کشور از ابتدای سال آبی تا ۱۶ دی نسبت به شرایط نرمال کاهش داشته ایم.سخنگوی آب ادامه داد: در مقایسه با سال گذشته در مدت زمان مشابه ۶۱ میلی‌متر بارندگی داشتیم و به عبارتی نسبت به سال گذشته ۲۱ درصد عقب افتادگی در میزان دریافت بارش داریم. در چهارمین سال پیاپی خشکسالی هستیم و همینطور که سال‌های خشک متوالی می‌شود مدیریت خشکسالی سخت‌تر می‌شود؛ بنابراین شهروندان ایرانی باید این پیام را دریافت کنند که مدیریت آب در سال چهارم خشکسالی شرایط ویژه تری دارد.او در خصوص وضعیت منابع آبی در استان‌های کشور گفت: مازندران و گلستان بیشترین میزان بارش را دریافت کردند و به ترتیب ۱۰ و ۱۶ درصد نسبت به سال گذشته شرایط بهتری دارند، اما این رشدها رقم توجهی نیست. شهر تهران متاثر از شرایط خشکسالی است و شهروندان تهرانی باید با مشارکت بیشتر در کنار وزارت نیرو باشند.بزرگ‌زاده در خصوص اقدامات برای مدیریت تنش آبی گفت: از مقایسه تولید و مصرف آب، میزان کمبود مشخص می‌شود که اگر این اختلاف ۵ تا ۱۰ درصد باشد به سراغ مدیریت مصرف با اقدامات جزئی سازه‌ای می‌رویم که آب را ذخیره کنیم تا در زمان پیک مصرف به کمک ما بیاید. اگر به این نتیجه برسیم که اقدامات اساسی نری نیاز است بودجه‌ها به سمت پروژه‌های این شهرها هدایت می‌شود.او ادامه داد: سیستان و بلوچستان، مشهد، تهران و گلستان و همینطور شهرهایی مثل فسا از استان فارس در مرکز توجه وزارت نیرو برای تامین آب شرب هستند و برنامه‌های اضطراری تأمین شرب در حال انجام است. آن چیزی که از مردم می‌خواهیم همراهی ما با مدیریت مصرف است. این مقام مسئول افزود: در تهران برنامه‌ای برای جیره بندی وجود ندارد، آنچه که پیشبینی شده مدیریت مصرف و تقاضا است. اگر شهروندان تهرانی بتوانند حدود ۱۵ درصد در مدیریت مصرف کمک کنند، مشکل تامین آب حل خواهد شد.

تهدید جدی برای قیمت نفت

مسئله عرضه دوباره به عامل تاثیرگذار بر بازارهای جهانی نفت، تبدیل شده است.

مسئله، افزایش تولید نفت کشورهای غیراوپک پلاس شامل آمریکاست که می‌تواند با سرعت کمتری، از تقاضای جهانی که همچنان در حال رشد است، پیشی بگیرد. واکنش اوپک پلاس، تعهد برای کاهش بیشتر تولید بوده است، اما معامله‌گران تردید دارند که این کاهش، برای حذف کامل مازاد تولید، به شکل موثر اجرا شود.

این وضعیت، قیمت نفت را به سمت اولین کاهش سالانه خود از سال ۲۰۲۰ کشاند و انتظاراتی که برای قیمت‌های بالاتر به دلیل بهبود تقاضا پس از پاندمی کووید وجود داشت را از بین برد. عامل دیگری که اوضاع را پیچیده‌تر کرد، این بود که سفته بازان کنترل شان بر بازار را تشدید کرده و به نوسانات قیمت‌ها دامن زدند.

ترور وودز، مدیر ارشد سرمایه گذاری صندوق کالاهای «تورتن تریس کپیتال» در این باره گفت: با نگاهی به آینده، پیش بینی وضعیت فراتر از مدت سه ماهه، به نظر من بسیار دشوار است. امسال، سال سخت و دشواری پیش رو است. نفت برای حمایت، به شدت به اوپک و متحدانش متکی است و فروپاشی توافق اخیر این گروه برای محدود کردن عرضه می تواند باعث سقوط قیمت‌ها شود.

محدودیت اضافی عرضه به میزان ۹۰۰ هزار بشکه در روز که اوپک پلاس چند هفته پیش در خصوص آن توافق کرد، برای تحلیلگران و معامله گرانی که سعی در محاسبه توازن عرضه و تقاضای جهانی دارند، مسئله مورد بحث است. معامله‌گران در این اندیشه هستند که آیا این گروه به اندازه کافی، کاهش تولید را برای مهار مازاد عرضه پیش بینی شده، انجام خواهد داد.در آمریکا، تولید هفتگی نفت در ماه میلادی گذشته، به رکورد ۱۳,۳ میلیون بشکه در روز رسید. شرکت‌های حفاری نفت از منطقه پرمین در غرب تگزاس تا بیکن شیل در داکوتای شمالی، تولید نفت را بسیار فراتر از آنچه که تحلیلگران پیش بینی می کردند، افزایش دادند.

طبق گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا، انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۴، تولید به بالاترین حد خود برسد. برزیل و گویان هم قرار است عرضه خود را به میزان قابل توجهی افزایش دهند و به موج تولید جدید نفت در قاره آمریکا کمک کنند.

بر اساس جدیدترین گزارش ماهانه بازار نفت آژانس بین‌المللی انرژی، در بحش تقاضا، رشد مصرف جهانی با ضعیف شدن فعالیت اقتصادی، کند خواهد شد. این گروه پیش بینی می کند که تقاضا در سال میلادی جاری، به میزان ۱,۱ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت.

هر چند این رقم، کمتر از نصف نرخ رشد برآورد شده در سال ۲۰۲۳ است اما بر اساس استانداردهای تاریخی، همچنان رقم بالایی است. مصرف نفت پس از اختلالات ناشی از پاندمی کووید، در حال عادی شدن است و در آمریکا، انتظارات رو به رشد از فرود نرم در حال افزایش تقاضا برای انرژی وجود دارد.

با این حال، اگر فراتر از نفت، به بخش‌های دیگر بنگریم، تصویر جهانی برابر نیست. به گفته آنتونی یوئن، رئیس استراتژی انرژی در شرکت سیتی گروپ، در چین که بزرگترین واردکننده نفت در آسیاست، برقی کردن خودروها، موانع ساختاری را برای مصرف نفت به وجود آورده و بر رشد تقاضا، تاثیر گذشته است.

این مسئله، حساسیت نفت در خصوص عوامل گسترده‌تر اقتصاد کلان را محدود کرده است. در گذشته، شاخص‌های اقتصادی می‌توانستند مستقیما به حمل و نقل زمینی و تقاضای بالاتر، تبدیل شوند اما اکنون به نظر می‌رسد که این رابطه با افزایش برقی شدن خودروها، ضعیف‌تر شده است.

بر اساس گزارش بلومبرگ، با این حال، تحلیلگران به خطرات ژئوپلیتیکی توجه دارند. حمله به کشتی‌ها در دریای سرخ، همچنان در کانون توجه قرار دارد و نبرد روسیه در اوکراین ادامه دارد و در نهایت، تولیدکنندگان جهانی همچنان این قدرت را دارند که از تولید خودداری کنند تا با روند تقاضا همگام شوند.

تشدید روند خشکسالی‌ها در جهان

با تشدید بحران آب و خشکسالی در نقاط مختلف جهان، بسیاری از کشورها با تنش‌های شدید در حوزه منابع آب و مدیریت آن روبه‌رو هستند. از جمله این مناطق باید به خاورمیانه اشاره کرد که بر اساس برآوردهای جدید با شرایط به‌مراتب نگران کننده‌ای مواجه شده است.

به گزارش وزارت نیرو، دانشمندان گروه World Weather Attribution در تازه‌ترین ارزیابی‌هایی که درباره تنش آبی در خاورمیانه انجام دادند، اعلام کردند که بر اساس داده‌های سه سال گذشته مرتبط با دما و میزان بارندگی‌ها که در نتیجه تغییرات آب‌وهوایی تغییر کرده است، احتمال خشکسالی در بخش‌هایی از کشورهای سوریه و عراق تا ۲۵ برابر و بخش‌هایی از ایران نیز تا ۱۶ برابر افزایش یافته است. این مطالعات نشان می‌دهد که تغییرات آب‌وهوایی و گرم‌تر شدن کره زمین به‌شدت مناطق مختلف جهان به‌ویژه خاورمیانه را با مشکل روبه‌رو کرده است و بسیاری از خانواده‌ها به‌واسطه همین مشکل ناگزیر به ترک شهر و دیار خود شده‌اند.بر اساس گزارشی که در تارنمای «nbcnews.com» منتشر شده است، مصرف بیش از حد سوخت‌های فسیلی سبب شده است تا روند گرم‌شدن کره زمین تسریع شود و دراین بین فقط در غرب آسیا زندگی میلیون‌ها نفر با چالش جدی مواجه شود.از جمله دلایلی که دانشمندان برای تشدید این روند نگران کننده مورد اشاره قرار می‌دهند، انجام فعالیت‌های انسانی در راستای بیابان‌زایی و جنگل‌زدایی است که نقش موثری در تغییرات آب‌وهوایی و وقوع خشکسالی‌ها داشته است.بر اساس برآورد مدگلوبال، فقط در سوریه و از سال ۲۰۱۱ میلادی به این سو به‌واسطه خشکسالی و تنش آبی میلیون‌ها نفر آواره شدند و امکان تولید محصولات استراتژیک در این کشور همانند گندم با مشکل مواجه شد. دانشمندان گروه World Weather Attribution عقیده دارند گرمای پایدار عامل اصلی خشکسالی در خاورمیانه و دیگر مناطق جهان است که تبخیر و تعرق گیاهان را به‌شدت افزایش داده و نقش منفی بر روند بارش‌ها داشته است.این گروه از پژوهشگران تاکید دارند اگر به‌طور کلی کره‌زمین نسبت به شرایط کنونی تنها ۱,۲ درجه سانتی گراد خنک‌تر بود، شرایط به لحاظ بارش‌ها عادی بود و عملاً خشکسالی به صورتی که اکنون رخ‌داده است، اتفاق نمی‌افتاد.«فریدریک اتو» دانشمند آب‌وهوا در مؤسسه «گرانتهام» در کالج امپریال لندن عقیده دارد برای جلوگیری از تشدید بحران کنونی لازم است کشورهای مختلف در سوزاندن سوخت‌های فسیلی و نیز صدور مجوز برای اکتشاف میادین جدید نفت و گاز تجدیدنظر کنند.در چنین شرایطی مدیریت درست منابع محدود آبی در کنار انجام اقدام‌هایی برای جلوگیری از تشدید روندهای خشکسالی مانند کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی در سراسر جهان به‌شدت احساس می‌شود. اکنون در نقاط مختلف جهان به‌ویژه منطقه خاورمیانه خشکسالی نگران کننده‌ای رقم خورده که کشور ایران نیز از آن متاثر شده است و برای عبور از این بحران با کمترین آسیب نیازمند مدیریت دقیق و درستی در حوزه منابع آب است.

بارندگی در کدام مناطق رخ می‌دهد؟

میزان بارش‌ها در حوضه‌های آبریز کشور با کاهش بارش روبرو شده و تا ۲۹ دی ماه بارش قابل توجهی در حوضه‌های اصلی رخ نخواهد داد، البته این هفته در برخی مناطق غرب و جنوب بارش پیش‌بینی شده است.

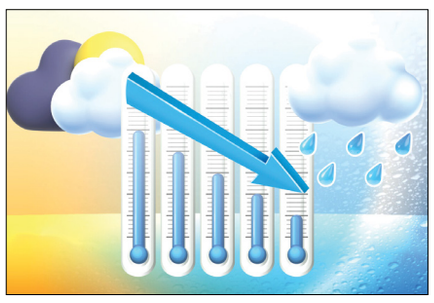

ارزیابی وضعیت بارش‌ها در کشور تا ۱۵ دی ماه نشان از کاهش ۴۰ درصدی نسبت به دوره بلندمدت ۵۵ ساله دارد.بر اساس پیش‌بینی‌ها، کاهش بارش‌ها در حوضه‌های آبریز اصلی کشور نیز تداوم داشته و تا ۲۹ دی ماه بارش مطلوبی در آنها رخ نخواهد داد؛ همچنین تعدادی از حوضه‌های آبریز درجه دو کشور نیز در هفته جاری و هفته آینده بدون بارش پیش‌بینی شده‌اند.بنابر آمار جدید منتشر شده از سوی موسسه تحقیقات آب این هفته و هفته آینده بارش چشمگیری در حوضه‌های آبریز رخ نخواهد داد، البته برای هفته جاری وقوع بارش‌ها در برخی مناطق غرب و جنوب کشور پیش‌بینی شده است.همچنین برای هفته آینده، پیش‌بینی شده که در مناطق شمال، شرق و شمال‌غرب و برخی از مناطق مرکزی کشور، بارش مورد انتظار است.بر اساس این گزارش، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که این هفته حوضه آبریز خلیج‌فارس و دریای عمان بیشینه بارش ۹۷,۱ میلیمتری و متوسط محدوده ۵,۹ میلیمتری را دارد که بیشترین میزان بارش در بین حوضه‌های آبریز است.حوضه آبریز دریای خزر نیز در هفته جاری بیشینه بارش ۵۷,۵ میلیمتری و متوسط محدوده ۱۰,۵ میلیمتری را دارد.حوضه آبریز فلات مرکزی بیشینه بارش ۳۹,۵ میلیمتر و متوسط محدوده ۱,۲ دهم میلیمتری را خواهد داشت .برای حوضه آبریز دریاچه ارومیه نیز بیشینه بارش ۳۶,۹ میلیمتری با متوسط بارش ۴,۸ میلیمتری پیش‌بینی شده است. حوضه آبریز قره‌قوم بیشینه بارش ۱۲,۴ میلیمتری و متوسط محدوده ۳,۴ میلیمتری را شاهد خواهد بود.طبق پیش‌بینی‌ها حوضه آبریز مرزی شرق این هفته بیشینه بارش ۸,۱ میلیمتری و متوسط محدوده ۴,۰ میلیمتری را دارا است.همچنین این هفته از ۳۰ حوضه آبریز درجه ۲ کشور، دو حوضه بدون بارش است.بنا بر گزارش، در هفته منتهی به ۲۹ دی (هفته آینده) وضعیت بارش در حوضه اصلی چندان بهبود نخواهد داشت.پیش‌بینی می‌شود حوضه آبریز دریاچه ارومیه تا پایان هفته آینده بیشینه بارش ۵۵ میلیمتری با متوسط بارش ۳,۲ میلیمتری را داشته باشد که بیشترین میزان بارش هم خواهد بود.حوضه آبریز خلیج‌فارس و دریای عمان نیز بیشینه بارش ۴۵,۹ میلیمتری و متوسط بارش ۱,۳ میلیمتری را خواهد داشت.پیش بینی شده حوضه آبریز دریای خزر در هفته منتهی به ۲۹ دی بیشینه بارش ۲۲,۹ میلیمتری و متوسط محدوده ۲,۶ میلیمتری را داشته باشد.حوضه آبریز فلات مرکزی در هفته منتهی به ۲۹ دی بیشینه بارش ۲۲,۳ میلیمتری و متوسط محدوده ۰,۲ میلی‌متری را خواهد داشت.حوضه آبریز قره قوم هم بیشینه بارش ۷,۱ میلیمتری با متوسط محدوده پنج دهم میلیمتری را تجربه خواهد کرد.حوضه آبریز مرزی شرق هم هفته آینده بیشینه بارش ۱,۳ میلیمتری و متوسط محدوده صفر میلیمتری را تجربه خواهد کرد؛ همچنین از ۳۰ حوضه آبریز درجه دو کشور ۱۲ حوضه بدون بارش خواهند بود.

«آب» اهرم سیاسی برای حیات همسایگان

ادامه از صفحه یک

افغانستان که برای تامین انرژی به شدت به کشور های همسایه نیازمند است لذا سال هاست که خواهان مبادله آب در ازای دریافت سوخت و انرژی است لذا از این اهرم برای کرنش همسایگان استفاده می کند به گونه ای که حاضر است آب را در شوره زار ها رها کند اما آن را با اختیار روستائیان سیستان قرار ندهد.

دامنه فعالیت افغانستان برای مهار آب های مرزی که با خشکیدگی هامون عجین شده حالا در شرق کشور دامن استان خراسان رضوی را نیز گرفته است. رود «هریرود» یکی دیگر از رودهای مرزی است که از افغانستان می گذرد و پس از این که مرز ایران و ترکمنستان را پشت سر گذاشت به ترکمنستان وارد می‌شود.

سد دوستی از جمله سد های مشترک احداث شده توسط ایران و ترکمنستان است که آب این سد در ایران از هریرود تامین می‌شود.متاسفانه ذخیره آب در پشت این سد در حال حاضر به پایان رسیده و باید اعتراف کرد احداث دو سد «سلما» و «پشدان» توسط افغانستان نیز یکی از عوامل تاثیر گذار بر آورده این سد است.سد دوستی که نقش مهمی در تامین آب مشهد دارد حالا به دلیل دست اندازی در سرشاخه و همدستی با خشکسالی به بحرانی جدی تبدیل شده است.

سد دوستی هند و افغانستان یا همان سد «سلما» نیز یکی از همین سدهایی است که با توجه به تاثیری که بر ورودی وذخیره آب سد دوستی میان ایران، ترکمنستان و افغانستان دارد در سال های اخیر محل مناکرات گسترده مقامات سیاسی به ویژه بین ایران و افغانستان بوده است، مناکراتی که گاهی البته با اظهارات تند دو طرف همراه بوده است. با این حال افغانستان بدون توجه به نتایج مناکرات صورت گرفته به ویژه گفت و گوهای انجام شده روسای جمهور دو کشور این سد را افتتاح کرد و مورد بهره برداری قرار داد این درحالی است که ایران و ترکمنستان با احداث سد دوستی در مرز مشترک خود با افغانستان مصرف کننده اصلی آب هریرود هستند اما افغانستان با احداث سد «سلما» عملا ورودی آب سد دوستی را تا ۷۳ درصد کاهش می دهد و این موضوع می تواند خطری جدی برای تامین آب مورد نیاز مشهد به حساب آید.سد دوستی منبع آبی مشترک سه کشور ایران، افغانستان و ترکمنستان است که بااحداث سد سلما ذخیره آن به شکل چشمگیری کاهش یافته است.

«سلما» و «پاشدان» مزید بر علت

سد «سلما» که در افغانستان به بند سلما نیز شهرت دارد یکی از مهم ترین پروژه های زیرساختی افغانستان به شمار می آید که در زمان حکومت سردار محمد داوودخان اولین رئیس‌جمهور افغانستان طراحی و تا پیش از سال آغاز جنگ های داخلی افغانستان ۲۵ درصد آن تکمیل شد.پس از سقوط طالبان، دولت افغانستان احداث سد سلما را در اولویت برنامه های خود قرار داد تا این که در نهایت با مشارکت و سرمایه گذاری بلاعوض هندی ها این سد برق آبی که بیش از ۴۲ مگاوات برق مورد نیاز هرات و ولایات هم‌جوار آن را تأمین و بیش از ۲۰۰ هزار جریب زمین از مسیر هریرود تا مرز ایران در منطقه ذوالفقار با آبیاری کند.سد پاشدان بزرگ ترین سد در هرات پس از سد «سلما» است که در ناحیه حدود ۱۸ کیلومتری شرق شهر هرات احداث شده است.ظرفیت ذخیره آن ۴۵ میلیون متر مکعب است که قادر به تامین آبیاری ۱۳ هزار هکتار زمین کشاورزی پائین دست را خواهد داشت.

رفتار بالادستی ها

چهار حوضه از پنج حوضه آبریز اصلی افغانستان، شامل حوضه آبریز آمودریا، هریرود– مرغاب، هیرمند و کابل، حوضه های آبریز فرامرزی و مشترک با کشورهای همسایه افغانستان هستند که آب آنها از افغانستان خارج می شود.افغانستان در تمامی این حوضه ها، از موقعیت بالادستی نسبت به کشورهای همسایه خود برخوردار است